Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	2022/23 ІІ. семестр

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Історична географія
Кафедра	Кафедра географії та туризму
Освітня програма	
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 10 Лабораторні заняття:- Самостійна робота: 90
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Бенедек Вікторія, benedek.viktoria@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни "Історична географія" є – ознайомити студентів із загальними принципами та методами історичної географії як галузі географічної науки, яка досліджує характерні риси історичного процесу географічно-просторого напрямку, показати її місце у системі знань про співвідношення людини та природи. Основними завданнями вивчення дисципліни " Історична географія " є – формування у студентів загальної історико-культурної панорами Європи в історичному ракурсі і в сучасному стані, підготувати студентів до застосування знань з історичної географії в географічних дослідженнях та в шкільній географії. На основі вивчення політичної, економічної географії та географії населення сформувати базовий пояснюючий апарат цієї дисципліни, та показати роль географічного фактору у розвитку історичного процесу у сучасності. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати :**

	✓ розуміти місце історичної географії в системі географічних наук; ✓ основних етапів формування історичної географії як наукової та навчальної дисципліни; ✓ походження та значення термінології історичної географії; ✓ ролі фізико-географічних чинників в антропогенезі; ✓ історічні Ландшафти ✓ основні періоди в історії формування етнічної та державної території Європи; ✓ методики роботи з історичними картами; **вміти** : ✓ розрізняти предмет вивчення історичної географії та історії географії; ✓ виявляти закономірності розвитку історико-географічних досліджень; ✓ визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства; ✓ критично аналізувати історичні джерела та наукову літературу; ✓ пояснити історичні терміни; ✓ виявляти вплив природних умов на особливості розселення та господарської діяльності людей; аналізувати етнічні процеси Європи та Карпатського басейну; Тема 1. Вступ. Історична географія як наука. Понятя історичної географії, його розвиток, об´єкт і методи дослидження Тема 2. Ландшафти Європи. Тема 3. Історична географія *Стародавньої Греції.* Тема 4. Історична географія Римської імперії. Тема 5. Історична географія Європи в середніх віків. Тема 6. Історична географія Європи в новітній історії. Тема 7. Ландшафти карпатського басейну. Тема 8. Населення Карпатського басейну від VIII. до XX. століття. Тема 9. Зміни, та чинники зміни населення на теріторії Словаччина, Угорщина та Закарпаття від VIII. до XX. століття. Тема 10. Зміни, та чинники зміни населення на теріторії Трансільванія, Хорватія та Воєводіни від VIII. до XX. століття. Тема 11. Типи та розвиток населенні пункти у Карпатському басейні до кінця середніх віків. Тема 12. Типи та розвиток населенні пункти у Карпатському басейні від середніх віків до XX. століття. Тема 13. Зміни ландшафтів на теріторії Карпатського басейну.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Предмет викладається протягом одного семестру за який можна отримати *4* кредитів. В кінці семестру – залік. Під час вивчення пердмету можна отримати максимально 100 балів. Протягом семестру бали можна отримати успішною здачею модулів. Після вивчення розділу потрібно успішно здати модуль. Модулі прийматимуться у письмовій формі. **1.модуль:** Історична географія Європи (45 б). **2. модуль:** Історична географія Карпатського басейну (45 б) **3. модуль:** практична частина, яка в цьому семестрі охоплює назви великих топографічних пейзажів Європи (10 б). Всього потрібно виконати 10 практичних робіт. За кожну виконану практичну роботу, студент отримує 1 бал. Практичні роботи перевірятимуться усно. Кожен студент випадково отримає 10 різних географічних назв. Практична вважається успішною тоді, коли студент точно зазначить 7 з 10 географічних назв на контурній карті.
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	**Bácskai Vera – Nagy Lajos (1984):** Piackörzetek, piacközpontok és városok Magyarországon 1828-ban. Budapest **Bácskai Vera (1965):** Magyar mezővárosok a 15. században. Budapest **Bak Borbála (1997):** Magyarország történeti topográfiája. MTA Történettudományi Intézete, Budapest. **Дністрянський М. С. (2007):** Вступ до історичної географії України. Цикл лекцій. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка. – 44 с. **Frisnyák S. (1996):** A Kárpát-medence történeti földrajza. Nyíregyháza. **Frisnyák Sándor:** Magyarország történeti földrajza. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest **Györffy Gy. (1998):** Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. Akadémiai Kiadó, Budapest. **Hajdú Zoltán (2001):** Magyarország közigazgatási földrajza. Dialóg Campus, Budapest-Pécs Kárpátalja térképe. Szerk. Kovács S. DIMAP Bt. Budapest, 2000. **Kocsis K. (2001):** Kárpátalja mai területének etnikai térképe. MTA. Budapest **Котляр Ю.В. (2017):** Історична географія. Спецкурс з історії. Навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України, Чорноморський національний університет імені Петра Могили. Миколаївське відділення інституту історії України НАН України **Molnár J., Molnár D. I. (2005):** Kárpátalja népessége és magyarsága a népszámlálási és népmozgalmi adatok tükrében. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség Tankönyv- és Taneszköztanácsa, Beregszász **Pounds, Norman J. G. (1997):** Európa történeti földrajza.

	Osiris Kiadó, Budapest **Probáld F. (2000):** Európa regionális földrajza. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. **R. A. Butlin – R. A. Dodgshon (2006):** Európa történeti földrajza. Akadémiai Kiadó, Budapest. **Szegedi Sándor (2001):** A környezet és a társadalom kölcsönhatása a Kárpát-medencében a honfoglalástól a XX. századig. Debreceni Egyetem, Természettudományi Kar, Meteorológiai Tanszék